

CALVINO TRENCA LA TREVA

¿I qui mana a Torrespaña?

La negativa del Consell d'Administració de RTVE —de clar predomini guerrista— a desconnectar el segon canal a Sant Cugat trenca la treva dins l'ens i col·loca Pilar Miró en una mala situació. Tensions que ha hagut de pagar TVE a Barcelona.

M. Antona/J. Castelló/M. Riera

«**M'**agradaria que tinguéssim una televisió culta i divertida». Aquestes foren les primeres paraules de Pilar Miró en el primer contacte amb els mitjans de comunicació poques hores després del seu nomenament com a directora general de l'ens públic, dividendes 17 d'octubre de 1986. Amb aquestes paraules, que pretenien ser síntesi d'un nou model televisiu, començà la marxa d'aquesta dona aparentment fràgil, amb un cor feble però amb una voluntat de ferro.

Amb el nomenament de Pilar Miró es van posar sobre el tapet informatiu algunes qüestions polítiques de vital importància que es barallaven ja des de l'estiu passat. Potser el seu nomenament era la primera conseqüència de la pèrdua de poder del vice-president Al-

fonso Guerra, en deixar de controlar un lloc tan important com és la direcció d'RTVE, lloc que tenia en les seues mans des de l'arribada de Calvino al desembre de 1982. La segona conseqüència que es llegia entre línies era l'irresistible ascens del portaveu del govern i ministre de Cultura Javier Solana, pel fet de «col·locar» en RTVE una persona de la seua total confiança com ara Pilar Miró.

Era obvi que, la batalla per controlar la televisió estatal, l'havia guanyada Solana en detriment de Guerra. Això no obstant, Pilar Miró no hi arribà amb bon peu. Tan bon punt es refià —el seu primer viatge oficial, a Cuba— «els amics de Calvino» li clavaren el primer gol. Foren nomenats nous membres del consell d'administració d'RTVE, les tres primeres persones que la Miró acomiadà tot just prendre possessió del seu nou càrrec:

Jordi Garcia Candau, ex-director de Radiocadena; Fernando G. Delgado, ex-director de Radio Nacional, i Ramón Criado, també ex-director de TVE. Amb aquesta maniobra, els homes de confiança de Calvino continuen manant dins de la casa, marcant de molt a prop la nova directora general, que, en tornar de Cuba, no se'n sabia avenir que el PSOE hagués estat capaç de fer-li res tan baix.

A començaments de desembre, el portaveu socialista en el Parlament, Eduardo Martín Toval, i el mateix secretari d'organització del PSOE, Txiqui Benegas, es reuniren amb Pilar Miró i firmaren la pau. No interessava ni el PSOE ni la directora que les rela-

Pilar Miró enfrontada als homes de Guerra.

telediariis «fets» a mitges entre Julio de Benito i Pilar Miró. S'havien encarregat unes noves capçaleres per ordinador a la televisió luxemburguesa i uns nous decorats, que diumenge onze de gener no van agradar a la directora, i s'anul·là tot. Tan sols hi hagué estrena de professionals, d'equip, però no de capçalera ni de decorats. Quatre milions de pessetes pràcticament tirades al fem perquè a Pilar Miró no li van agradar en absolut els dissenys. El matí de dilluns, a corre-cuita, es va haver de buscar en el magatzem els antics decorats, a punt de ser destruïts, i s'estrenaren informatius amb decorats de l'etapa Calviño.

A més de la reorganització dels informatius, Pilar Miró ha posat altres «rajolotes» més en la seua gestió. Quan encara no portava un mes en el càrrec, es va entrevistar amb el president de la Junta d'Andalusia, José Rodríguez de la Borbolla, per tal d'estudiar junts la creació del canal federat, i en la matinal del 12 de desembre de l'any passat firmava un altre acord important amb la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. Amb aquest conveni amb Joan Granados, en el qual es posaven les bases sobre la prestació de serveis entre ambdues televisions i que incloïa entre d'altres coses la utilització diària de la xarxa d'enllaços d'RTVE per part de TV3, s'aprojava una antiga assignatura pendent que Calviño no va saber o no va voler aprovar.

Aquest conveni sobre la utilització de la xarxa d'enllaços d'RTVE no afectarà, però, d'altres televisions autonòmiques. Les negociacions amb la televisió gallega i amb l'Euskal Telebista serà un altre capítol que haurà d'abordar Pilar Miró pròximament.

En el capítol econòmic té, igualment, moltes coses per què lluitar. Pilar Miró va assumir els 92.000 milions de pessetes del pressupost per a 1987, pressupost realitzat per José María Calviño, però denuncià davant el Senat que no està d'acord amb la política econòmica duta a cap pel seu antecessor, política basada en l'estalvi, política que féu possible tenir 16.000 milions de pessetes immobilitzades en dos bancs dels quals RTVE no pot disposar. Pilar Miró es fa càrrec d'un deute global, que suma 20.387 milions de pessetes, un deute que haurà de convertir en beneficis si vol acontentar el govern.

Dins d'aquest capítol econòmic Pilar Miró també haurà d'afrontar el contenciós amb la Societat General

cions ens públic-PSOE estiguessen deteriorades.

Pilar Miró ha intentat professionalitzar i despolititzar RTVE, augmentar la producció pròpia i aprofitar al màxim el personal que treballa tant a Prado del Rey com a Torrespaña. A més, també ha pretès fer-ho a l'ombra. Cal no oblidar que una de les primeres coses que va declarar el dia del seu nomenament és que pensava procurar per tots els mitjans que el director general d'RTVE no fos més important que la mateixa televisió.

Els seus primers treballs, els seus primers canvis, ja es poden contemplar, estudiar i inclús criticar. En primer lloc, va agafar el bou dels informatius

per les banyes i de nou va deixar clar que es faria el que ella volia. Després de la confirmació dels nous nomenaments —Julio de Benito, nou director d'informatius i presentador de *Buenos Días*, a les tres de la vesprada; Luis Mariñas, ahir assessor del ministre Zapatero i avui director de la primera edició de Telediario, junt amb Concha García Campoy, a les vuit i mitja, i Luis de Benito, germà de Julio junt amb Elena Sánchez, a les dotze de la nit; la incombustible Rosa María Mateo i Secundino González i Isabel Tenaïlle en els telediariis de cap de setmana—, va saltar l'escàndol.

Tot estava preparat perquè el passat dotze de gener començassen els nous

d'Autors. Aquesta societat reclama a l'ens públic dos mil milions de pessetes, que la Miró s'ha compromès a pagar, i a establir un percentatge com ja n'hi ha a d'altres països europeus. Quant a la situació del personal de plantilla en televisió, Pilar ha assumit que els treballadors aspiren a un increment en els salaris. A tal fi, la directora general pensa readaptar els serveis i despedir molta gent. Cal recordar que només a Madrid ja hi ha set mil treballadors, molts dels quals fan corredor, com ara José Luis Uribarri, que tot i ser fix des de 1958 duu ja cinc anys sense fer res. O Miguel Ors, periodista d'esports, que tot i fitxar cada matí a Torrespana no en fa un brot. Sense oblidar Santiago Vázquez o Isabel Borondo entre d'altres.

És difícil de comprendre que els 47.000 milions de pessetes que suposa el pressupost de Televisió, a producció només se'n dediquen 19.000 i per a personal 22.000, quan quasi la meitat dels treballadors són infrautilitzats.

Calviño utilitza Sant Cugat

Quan Pilar Miró va tornar del seu viatge a Cuba i es trobà amb un Consell d'Administració que incloïa Ramon Criado, Fernando G. Delgado i Jordi Garcia Candau, la seua primera intenció va ser dimitir immediatament.

Sant Cugat ha perdut una altra oportunitat de guanyar audiència.

En aquell moment, Alfonso Guerra va retrocedir un poc i s'arribà a una treva de no-agressió. Amb la negativa del Consell a la desconnexió de Sant Cugat, però, una promesa de Pilar Miró als directius del centre català, les espases tornen a ser enlaire.

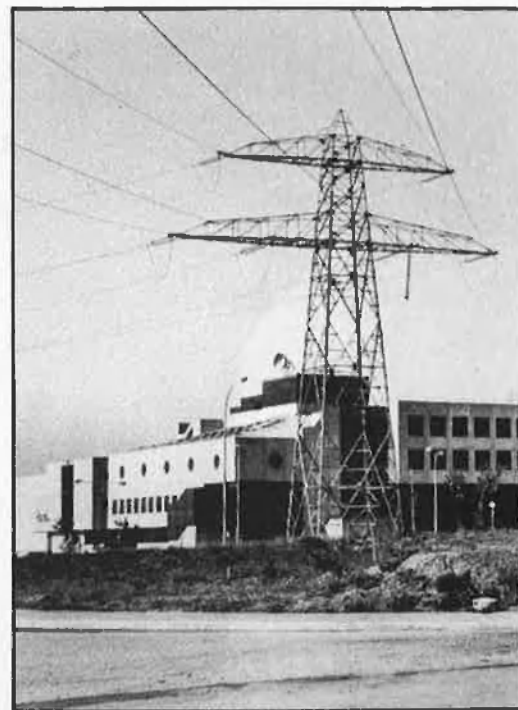
Només un membre del Consell, el socialista català Eugeni Giralt, va vo-

tar favorablement a la desconnexió. Pilar Miró hagué d'abstenir-se per no quedar en una situació pitjor encara.

Ara n'hi ha que només li donen alguns mesos més com a directora general. L'excusa que van utilitzar els guerristes-calvinistes ha estat la possibilitat de constituir un tercer canal autonòmic, allunyada i molt difusa, i el precedent que podria crear la desconnexió en altres centres perifèrics, «un fet que atemptaria contra el mateix caràcter estatal de TVE».

Gràcies, doncs, a les baralles familiars socialistes, l'anunciada desconnexió, del proper 6 d'abril, ha quedat interrompuda. Pilar Miró ha afirmat que no està d'acord amb la interpretació que fa el Consell de l'estatut i que, de totes maneres, «la qüestió no es tancada, i que cal trobar una solució d'una altra manera. El meu propòsit és el mateix i el Consell d'administració només ha emès la seva opinió».

Tot i això, els directius de Sant Cugat, Pere Felis (director del centre), Sergi Schaaff (cap de programes) i Montserrat Nebot (cap d'informatius), no ho veuen gaire clar, quan han presentat la seva dimissió. Argumenten que la nova programació tenia «com a tret essencial la desconnexió de TV-2 per aconseguir millors hores

a potenciar la presència de Catalunya a TVE».

Un gran malestar afecta també els treballadors davant la incertesa del futur del centre, que tenia totes les esperances dipositades en la nova programació, i el temor a tenir un paper residual. Prova d'aquesta situació és que els treballadors d'informatius han decidit trametre una carta oberta al Consell d'Administració de RTVE en què manifesten el seu desacord per aquesta desautorització. Alhora demanen a la direcció de RTVE que es defineixi, urgentment, sobre el futur del centre de Sant Cugat.

La notícia ha causat, en general, una resposta negativa a tots els sectors relacionats amb els mitjans de Comunicació a Catalunya. Així, per a Enric Castellnou, president del Consell Assessor de RTVE a Catalunya «la desconnexió ha estat sempre un tema que ha defensat sempre el consell assessor, i que ja s'havia reivindicat durant el mandat de Calviño. La decisió del consell d'administració de TVE és una constatació de la falta de voluntat política del govern central per descentralitzar TVE i allò que es vol és intensificar el control des de Madrid. És una decisió política, perquè tant tècnica-ment com jurídicament és viable. Suposa la victòria de les tesis calvinistes contra les de Pilar Miró i un colp dur a la directiva de Sant Cugat. Centre que ha perdut la darrera oportunitat per a guanyar-se l'audiència».

Pel seu cantó, el director de TV3, Enric Canals, és força reaci a fer comentaris sobre el tema. Manifesta, pe-

ge gratuït. Aquesta manera de fer, doncs, atempta contra el caràcter de servei públic que hauria de tenir TVE».

Per a Àngela Miquel, responsable de mitjans de comunicació de Convergència Democràtica de Catalunya i membres per aquest partit al Consell d'Administració de la Corporació Catalana d'RTV, «estem a favor de la desconexió de cara a l'efecte beneficiós que representa per a la normalització lingüística del país, i en particular en el camp de la comunicació àudio-visual. Per això, entre altres coses, ho lamentem profundament, perquè suposa un pas enrere i un retrocés significatiu. No deixa de ser un greuge, en aquest camp, d'una administració centralista contra els drets de les autonomies».

El secretari nacional de Mitjans de Comunicació del PSC-PSOE, Jaume Sobrequés, ha manifestat que «els socialistes catalans hem donat sempre suport a la idea i ens ratifiquem en aquesta posició. La desconexió, entenem

dels professionals de Sant Cugat. En aquest sentit, i per manifestar el seu rebuig, Ramon Espasa —diputat al Parlament espanyol per Unió de l'Esquerra Catalana-Izquierda Unida— presentarà una interpel·lació al govern. Rafael Ribó, secretari general dels comunistes catalans, ha adreçat telegrams de protesta a la directora general, Pilar Miró, i al president del Consell d'Administració d'RTVE. Es solidaritza, també, amb el director dimitit de TVE a Catalunya, Pere Feliu. D'altra banda, el partit fa gestions al Col·legi de Periodistes de Catalunya perquè endegui una campanya de recollida de firmes reclamant la desconexió.

Segons Albert Alai, d'Esquerra Republicana de Catalunya, el seu partit considera totalment errònia la decisió del consell d'administració de RTVE. «Hem constatat que en moltes qüestions el tractament informatiu del circuit català és neutral i objectiu pel que fa a la realitat socio-política de Catalunya. Per aquest motiu, entre altres coses, la independència de Sant Cugat hauria estat molt positiva, perquè els ciutadans catalans tinguessin una informació seriosa i responsable. En els aspectes cultural i lingüístic hauria estat també molt positiu. Pel seu cantó, els directius dimitits han demostrat ser conseqüents amb la línia que s'havien marcat».

Per a les centrals sindicals majoritàries, CC.OO i UGT, el tema no ha estat plantejat prou bé davant les altes instàncies directives de Televisión Espanola i el projecte hauria d'haver estat més madur abans de presentar-se. També creuen que hauria pogut tenir més garanties d'èxit si s'hagués comptat amb la presència més activa durant les negociacions del conjunt total de treballadors del Centre de Producció de Programes de Catalunya.

D'altra banda, s'han afegit a les dimissions la subdirectora d'informatius, Carme Páez, el coordinador d'aquesta àrea, Lluís Garriga, i Sergi Gil, subcap de programació. Tot i amb això, l'equip directiu dimitit se'n va creient que l'experiència de desconexió podrà ser realitzada algun dia. Confien que els seus successors mantindran la reivindicació, alhora que faran les actuacions pertinents a Madrid per tal d'aconseguir-la.

¿Què volia dir «desconnectar»?

La desconexió del circuit català del canal estatal havia de començar el dia 6 d'abril, per TVE-2. Això suposava importants canvis en la nova progra-

rò, que «em sap greu per la pèrdua d'hores d'emissió en català i la frustració de tot un seguit de professionals, esperançats en el projecte. Pel que fa a la competència, crec que no ens afecta, perquè l'autèntica la tenim amb TVE».

Agustí Gallart, cap del gabinet de Radiodifusió i Televisió de la Generalitat, diu que «l'enriquiment de l'oferta televisiva hauria estat bona per als interessos nacionals de Catalunya i també per a la normalització lingüística. Per aquest motiu, considero que és un greuge que es farà als ciutadans de Catalunya. Alhora hauria obligat a TV3 a no adormir-se. Per això, ens hem de solidaritzar amb els professionals de Sant Cugat, objecte d'un greu-

que és molt important de cara a la normalització lingüística i cultural de Catalunya. De tota manera, continua el compromís, com ja hem palesat en els últims temps, d'insistir al consell d'administració d'RTVE perquè ho autoritzi. Realment, estem indignats pel dictamen que ha fet aquest consell i valem la dimissió de la directiva de Sant Cugat com una prova d'honradesa professional».

El PSUC qualifica d'error, «fruit de la miopia centralista», aquesta decisió. Jordi Guillot, responsable de la política de Comunicació del seu partit, entén que evidència de nou una visió centralista de TVE, a més de defensiva, enfront de les televisions privades. També un menyspreu de la capacitat

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

Montserrat Nebot, cap d'informatius de TVE Sant Cugat, ara dimitida.

NOVETATS EN LLIBRES

PERE CALDERS: IDEARI I FICCIÓ

Amanda Bath
Llibres a l'abast, 222. 272 pàgs.

Un treball minuciós sobre l'obra d'un dels nostres millors autors que constitueix una aportació de primera qualitat a l'estudi de les lletres catalanes contemporànies.

EDICIONS 62

DICCIONARI JURIDIC CATALÀ

Un volum de 14×21, 480 pàgines.

De venda a llibreries.
«Els diccionaris de l'Enciclopèdia».

ENCICLOPÈDIA CATALANA

NACIONALISME I PREMSA CLANDESTINA (1939-1951)

Albert Viladot i Presas. Biblioteca de Cultura Catalana, 64.

Pròleg de Joan B. Cullas i epíleg de Josep Benet.

CURIAL EDICIONS CATALANES, S.A.

LA DONA DEL NAVEGANT

Joan Margarit
Cotlliure, 3

El darrer llibre de poemes de Joan Margarit.

EDICIONS DE LA MAGRANA

ELS VEINS DE DALT

Llorenç Millo. Col·lecció 13/19, núm. 1.

Una visió irònica del santoral cristià.

EDICIONS DEL BULLENT

RONDALLES VALENCIANES

Enric Valor
Núm. 6

FEDERACIÓ D'ENTITATS CULTURALS DEL P.V.

CONTES ESCRITS A MÀQUINA

Gianni Rodari
L'Odisea, 15

Un llibre divertidíssim de l'escriptor que ha revolucionat la literatura infantil.

EDITORIAL EMPÚRIES

TEMPS DE SECADA

Col·lecció Gregal. Literària, 9.
Margarida Aritzeta.

GREGAL LLIBRES

DAINA, 2

Revista de literatura. Director: Vicent Alonso. Col·laboradors: Jaume Fuster, Alejandro Varderi, Rafael Bosch, Ion Kortazar, Roland Bartbes, Antonio Tabucchi, Josep Palacios, Josep Enric Gongga, Eugenio Montalde, Marc Granell, Isidre Martínez Marzo i Joan M. Monjo.

EDITORIAL TRES I QUATRE

TREBALLS DE SOCIOLINGÜÍSTICA CATALANA, 6.

Anuari del Grup Català de sociolingüística.

EDITORIAL TRES I QUATRE

mació, tal com havia previst la direcció del Centre de Producció de Programes de TVE a Catalunya. La nova oferta hauria permès millorar considerablement la programació a Catalunya.

En realitat, la primera fase de la desconexió s'inicià ja el passat 18 de gener, després de fer-se pública el 12 de desembre de l'any passat, amb l'emissió, a les 9 del vespre dels diumenges, del debat de *Recull* i un *Estudi Estadi* en català, que s'ofereix entre la 1.45 i les 5 de la tarda d'aquest mateix dia.

La idea dels directius de TVE a Catalunya era potenciar el Centre de Producció de Programes, amb un augment de la programació pròpia, i en particular dels informatius. La normalització entre l'ús del català i del castellà és també una fita perseguida. Amb la introducció de programes de varietats i d'entreteniment, s'hauria aconseguit una programació més rica i completa. Els directius de Sant Cugat han considerat alhora que la desconexió en horari de vespre facilitava aconseguir una major audiència, ben entès en les franges horàries en què es movia fins fa poc el circuit català, llevat el migdia, era clarament desfavorable.

Aconseguir aquesta desconexió era justament una llarga reivindicació dels professionals de TVE a Catalunya, que contemplaren amb optimisme la primera fase del procés i l'obertura de delegacions a Girona, Lleida i Tarragona, malgrat que en condicions molt precàries. Justament l'actuació de l'actual directiva de Sant Cugat, composta per Pere Felis —director del centre—, Sergi Schaaff —director de programes— i Montserrat Nebot —responsable d'informatius— es basava a estructurar la nova programació, que es derivaria de la desconexió horària. Al costat d'això, es pretenia més autonomia d'actuació i decisió i recursos econòmics més generosos per tirar endavant el projecte.

La nova programació de TVE a Catalunya, segons estudis oficials, hauria inclòs passar d'un pressupost de 600 milions de pessetes a un de 1.000, per fer una programació digna. Al costat d'això, calia una ampliació de la plantilla, que ara queda en una situació d'incertesa. Set persones que havien estat contractades darrerament en vistes a la desconexió han quedat ara en suspens. Al costat d'això, a quaranta treballadors se'ls rescindí temporalment el contracte durant un mes, a l'espera de la seva nova reincorporació, una vegada es materialitzés la nova programació. Reincorporació a les tasques laborals que garantí tothora el director del centre, Pere Felis. □

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València